

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 27/2025 21.10.2025

Seurakuntatalouksien käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen tarkentamistarve

Käyttöomaisuuden ja muun pysyviin vastaaviin kuuluvan aineellisen omaisuuden hankintameno aktivoidaan taseeseen ja kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina tuloslaskelmaan kuluksi (KPL 1336/1997, 5:5,1). Taseeseen aktivoinnin ehtona on, että omaisuuserä tuottaa tuloa (=on palvelutuotannossa) useampana kuin yhtenä tilikautena. Perusperiaatteena on, että alle 10 000 euron hankinnat kirjataan käyttötalouteen kuluksi ja vain sitä suuremmat hankinnat aktivoidaan taseeseen. Euromääräinen raja ei kuitenkaan ole ainoa ratkaiseva tekijä hankinnan kirjaustapaa arvioitaessa.

Kirkkohallitus antoi ohjeen Seurakuntatalouden käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen laskeminen 17.6.2020. Ohjeen liite 1 sisältää suosituksen pysyvien vastaavien poistoajoista. Kyseinen liite on myös tämän yleiskirjeen liitteenä.

Olemme tarkastelleet seurakuntatalouksissa sovellettavia poistoaikoja ja havainneet, että useissa seurakuntatalouksissa on käytössä huomattavasti ohjeistettua pidemmät poistoajat. Poistomenetelmänä käytetään edelleen menojäännöspoistoja, vaikka ohjeessa (17.6.2020) todetaan, että seurakuntatalouksissa käytetään poistomenetelmänä tasapoistoja. Ohjeessa korostetaan, että poistoajan määrittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että poistoaika määritellään riittävän lyhyeksi, jottei menetelmä johda liian alhaiseen poistotasoon. Seurakuntatalouksien poistoajat vaihtelevat niin ikään suuresti, mikä heikentää seurakuntatalouksien vertailtavuutta merkittävästi. Selkeästi eniten epäkohtia havaittiin hautaustoimen poistoissa.

Vaikka seurakunnan kirkkovaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet ja päättää käyttöomaisuushankintojen euromääräisen aktivointirajan, seurakunnan oman edun mukaista on noudattaa ohjeistettuja poistoaikoja.

Seurakunta voi käyttöomaisuusohjetta noudattamalla varmistua siitä, että sen käyttöomaisuuskirjanpidosta löytyy tarvittavat tiedot seurakunnan pitkävaikutteisista menoista, investoinnit kohdentuvat oikein tilikausien kuluiksi niiden vaikutusaikana, tuloslaskelma antaa oikean kuvan tilikauden tuloksesta ja tase omaisuuden arvoista. Kun kaikki seurakuntataloudet noudattavat yhteisiä poistoajkoja, seurakuntatalouksien vertailtavuus kasvaa.

Seurakunnissa on hyvä kiinnittää huomiota myös siihen, millaisia kuluja aktivoidaan taseeseen ja millaisia puolestaan kirjataan käyttötalouden kuluksi. Kaikki investoinneiksi puhekielessä kutsuttavat hankkeet/hankinnat eivät ole investointeja. Taseeseen aktivoitava investointi on uushankinta tai perusparannusmeno. Perusparannusmeno on meno, joka syntyy, kun hyödykkeen käyttötarkoitusta muutetaan, laajennetaan tai saatetaan parempaan kuntoon kuin mitä se alkuperäisesti oli. Perusparannusta eivät ole korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky voidaan säilyttää ennallaan. Esimerkiksi paloilmoitinlaitteiston uusiminen ei ole investointi, vaikka se ylittäisi asetetun aktivointirajan.

Poistot tehdään suunnitelman mukaisesti tilikauden tuloksesta riippumatta. Poistoja ei voi pienentää tai suurentaa tilikauden tuloksen perusteella. Kirjaustapaa (taseeseen aktivointia tai käyttötalouden kuluksi kirjaamista) ei myöskään määritä se, minkälaiseksi tilikauden tulos on muodostumassa.

Tarvittavat toimenpiteet

Seurakuntatalouksien tulee tarkastaa, että niiden soveltamat poistoajat vastaavat liitteen 1 mukaisia poistoajkoja ja että sovellettava poistomenetelmä on tasapoisto. Suositeltavaa on, että poistoajka on mieluummin lähempänä poistoajkavälin ala- kuin ylärajaa. Erityisesti hautustoimen pysyvien vastaavien poistoajat tulee käydä huolellisesti läpi. Mikäli poistoajat ovat ohjeistettuja poistoajkoja pidemmät, kirkkovaltuustolle tulee esittää poistoajkojen lyhentämistä jo tästä vuodesta alkaen. Kun seurakunta on päättänyt uusista poistoajoista ja -menetelmästä, ne tulee ilmoittaa Kipaan viipymättä, viimeistään 23.12.2025. Kun poistoajka muutetaan kirjanpitojärjestelmään viimeistään joulukuulle, järjestelmä oikaisee kuluneen vuoden poiston oikeaksi koko vuoden osalta. Poistoajat ja -menetelmä tulee siis muuttaa viimeistään tilinpäätökseen 2025.

Lisätiedot: johanna.simpanen@evl.fi

Liite Suositus pysyvien vastaavien poistoajoista

Kirkkohallitus

Niilo Pesonen
kansliapäällikkö

Pirjo Pihlaja
kirkkoneuvos

ISSN 1797-0326